

NORDANSTIGS
KOMMUN

Sammanträdesdatum
2022-04-12

Plats och tid Kommunkontoret i Bergsjö, tisdagen den 12 april 2022 kl 08:30-12:00

Beslutande
Anette Nybom (S), Ordförande
Lisa Bergman Östman (C), 1:e vice ordförande
Stefan Bergh (NOP)
Petter Bykvist (V)
Michael Wallin (M)

Ersättare
Eva Andersson (SD)

Övriga deltagande
Helena Van Brakel, Skolskjutssamordnare
Thomas Larsson, Utbildningschef
Kristina Norberg, Enhetschef Elevhälsan/Specialpedagog
Hans-Åke Oxelhöjd, Verksamhetschef Tillväxt och Service

Utses att justera Stefan Bergh (NoP)

Justeringens plats och tid Kommunkontoret i Bergsjö 2022-04-21

Underskrifter

Sekreterare

.....
Helena Van Brakel

Paragrafer

§§ 22-30

Ordförande

.....
Anette Nybom

Justerare

.....
Stefan Bergh (NoP)

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Utbildningsutskottet

Sammanträdesdatum 2022-04-12

Datum då anslaget sätts upp 2022-04-22 Datum då anslaget tas ned 2022-05-13

Förvaringsplats för protokollet Kommunkontoret i Bergsjö

Underskrift

.....
Helena Van Brakel

Ärendelista

§ 22	Dnr 2021-000001 Godkännande av dagordning	3
§ 23	Dnr 2022-000024 Genomgång av föregående protokoll 2022	4
§ 24	Dnr 2022-000100 Kriget i Ukraina - påverkan på kommunen	5
§ 25	Dnr 2022-000026 Ekonomirapport.....	6
§ 26	Dnr 2022-000170 Begäran om godkännande av prognostiserat underskott 2022 för Utbildning.....	7
§ 27	Dnr 2019-000361 Lokaler Skola och förskola	8
§ 28	Dnr 2022-000027 Verksamheten informerar.....	9
§ 29	Dnr 2022-000028 Årsplan	10
§ 30	Dnr 2022-000031 Frågor/punkter till nästa möte.....	15

§ 22

Dnr 2021-000001

Godkännande av dagordning

Utbildningsutskottets beslut

Godkänna dagordningen med föreslagna ändringar.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsutskottet ska fastställa dagordningen.

Punkt 4 Verksamhetsuppföljning tas bort från dagordningen.

Punkt 10 Övriga frågor tas bort från dagordningen.

Punkt 12 Rapport/information från politiker tas bort från dagordningen.

§ 23

Dnr 2022-000024

Genomgång av föregående protokoll 2022

Utbildningsutskottets beslut

Protokollet läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Anette Nybom (S) går igenom protokollet från 2022-03-15.

Beslutsunderlag

Protokollet från 2022-03-15 finns som underlag till handlingarna.

§ 24

Dnr 2022-000100

Kriget i Ukraina - påverkan på kommunen

Utbildningsutskottets beslut

Godkänna informationen.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Larsson, utbildningschefen informerade om att det har kommit 2 barn till Nordanstigs kommun som har börjat denna vecka i skolan.

Lisa Bergman Östman (C) informerade om att NKC, Nordanstigs Kristna Center i Gnarp kommer att åka ner med buss till Ukraina och ha med sig förnödenheter. På återresan hem har NKC ett antal platser i bussen till förfogande.

§ 25

Dnr 2022-000026

Ekonomirapport

Utbildningsutskottets beslut

Utbildningsutskottet föreslår kommunstyrelsen att anta ekonomirapporten.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Larsson, utbildningschefen redovisade månadsuppföljningen för mars 2022.

Månadsuppföljningen finns med som bilagor.

På utbildningsutskottet 2022-05-17 kommer Irina Alexeeva, ekonom visa en sammanställning av IKE, Inter kommunala ersättningar elever.

Beslutsunderlag

Utbildningsutskottets månadsuppföljning, mars 2022 (Doc nr 130676)

§ 26

Dnr 2022-000170

Begäran om godkännande av prognostiserat underskott 2022 för Utbildning

Utbildningsutskottets beslut

Att föreslå Kommunstyrelsen att godkänna ett prognosticerat underskott för 2022 om 5,5 mkr.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Larsson, utbildningschefen informerar om att Erik Hedlund, kommunchef kommer redovisa återremissen av prognostiserat underskott 2022 för Utbildningsverksamheten till kommunstyrelsen.

Verksamhetsåret 2021 uppvisade kontot för interkommunala ersättningar ett stort underskott på nära fem miljoner kronor. Detta stod klart i ett skede när budget för 2022 redan fastställts. Då inga förändringar i kostnader för IKE förväntas är alltså kontot redan från början underbudgeterat. Det förväntade underskottet är 4,7 mkr.

Bygget av ny idrottshall och behovet av ersättningsverksamhet för idrottsämnet med tillhörande busstransporter finns inte i verksamhetens budget. Detta ökar verksamhetens underskott med 650 tkr för lokaler och 170 tkr för busstransporter.

Sammantaget saknas budgetutrymme för 5,5 mkr.

Beskrivning av ärendet

Verksamhetsåret 2021 uppvisade kontot för interkommunala ersättningar ett stort underskott på nära fem miljoner kronor. Detta stod klart i ett skede när budget för 2022 redan fastställts. Då inga förändringar i kostnader för IKE förväntas är alltså kontot redan från början underbudgeterat. Det förväntade underskottet är 4,7 mkr.

Bygget av ny idrottshall och behovet av ersättningsverksamhet för idrottsämnet med tillhörande busstransporter finns inte i verksamhetens budget. Detta ökar verksamhetens underskott med 650 tkr för lokaler och 170 tkr för busstransporter.

Det är verksamhetens bedömning att det inte finns utrymme för att spara in dessa underskott på annan verksamhet utom i mycket marginell utsträckning. Besparingar i den här storleksordningen skulle kräva en annan skolstruktur. Detta är fullt möjligt att genomföra, dock inte så att det skulle få effekt under pågående verksamhetsår, troligen inte ens under 2023. Det gavs också ett tydligt besked vid POL-sammanträdet 2022-01-25 att förändringar i skolstrukturen inte var aktuella.

Ekonomisk påverkan

Förslaget påverkar utbildningsverksamhetens budget med 5,5 mkr.

Beslutsunderlag

Att föreslå Kommunstyrelsen att godkänna ett prognosticerat underskott för 2022 om 5,5 mkr.

§ 27

Dnr 2019-000361

Lokaler Skola och förskola

Utbildningsutskottets beslut

Godkänna informationen.

Sammanfattning av ärendet

Hans-Åke Oxelhöjd, Verksamhetschef för tillväxt och service redovisar utbildningsverksamhetens byggprojekt.

När det gäller bygget av projektet Gnarps förskola så pågår en låg byggverksamhet, på grund av oklarheter mellan entreprenören och kommunen. Enligt tidsplanen är flytt av förskolan till nya lokaler beräknad till augusti 2022 samt rivning av den gamla förskolan under sommaren.

När det gäller idrottshallen, Bergsjö kommer ett extra kommunstyrelsemöte att hållas för att fatta nödvändiga beslut. Därefter hålls också ett extra KF. Om inga överklagningar kommer in så beräknas grävningarna börja i mitten av september 2022.

Gällande Stallet, Strömsbruk finns det än så länge enbart en skiss hos Thomaz Nordh, Enhetschef Teknik och hållbarhet. Enligt skissen så är det möjligt att få plats med förskoleverksamheten på Stallet. En konsult räknar på kostnaderna för byggnationerna. Skissen är presenterad för verksamheten.

§ 28

Dnr 2022-000027

Verksamheten informerar

Utbildningsutskottets beslut

Godkänna informationen.

Sammanfattning av ärendet

Kristina Norberg, Enhetschef Elevhälsa/Specialpedagog redovisar barn och elevhälsans verksamhet där personalstyrkan i nuläget består av 12 anställda men ska bli totalt 16 anställda. Kristinas redovisning finns med som bilagor.

Kristina Norberg fick i uppdrag av Thomas Larsson, utbildningschef när hon tillträdde tjänsten, att se över elevhälsans organisation. Hur kan den bli mer tillgänglig samt likvärdig över hela kommunen? Elevhälsan delas därför upp i tre team med två skolor vardera. Barnhälsan fortsätter att arbeta som tidigare.

För att få till en likvärdighet över kommunen och stödja Rektorerens arbete genom att exempel arbeta främjande /förebyggande utifrån årshjulet så tillsätts en samordnare inom professionerna Kurator och Specialpedagog på 10% inom befintliga tjänster. Dessa ska arbeta för en likvärdighet inom kommunen, samarbeta tillsammans med den andra samordnaren samt MLA:n (Medicinskt Ledningsansvarig Skolsköterska). De ska också stötta Enhetscheferna gällande utbildningsbehov framåt samt kollegialt lärande och främja en positiv anda i arbetslaget.

Den nya organisationen träder i kraft i samband med terminsstarten då en förflyttning av personal under läsåret inte är till rektorers, elevers eller medarbetares fördel.

§ 29

Dnr 2022-000028

Årsplan

Utbildningsutskottets beslut

Föreslå kommunstyrelsen att godkänna informationen.

Sammanfattning av ärendet

Thomas Larsson, utbildningschefen redovisade årsplan 2022 frånvaro och måluppfyllelse.

Trygghet och studiero, enkätindex

Den omfattande kvalitetsenkäten, som i år gick ut för första gången, blev försenad. De mått som knutits till denna kommer att redovisas i maj eller juni.

Måluppfyllelse år 6 och 9

Underlag år 9

Det är framför allt tre ämnen som sticker ut negativt (fler än 10% icke-godkända).

12% matematik

11% engelska

18% biologi

När det gäller Mer än godtagbara kunskaper (A och B) så har dessa ämnen fina resultat:

(Siffran inom parentes är de elever som inte når målen.)

36% Bild (4%)

41% Engelska (11%)

36% Idrott (7%)

33% Slöjd (0%)

När det gäller Mer än godtagbara kunskaper (A och B) så har dessa ämnen dåliga resultat:

(Siffran inom parentes är de elever som inte når målen.)

17% matematik (12%)

16% musik (1%)

16% Religion (1%)

17% svenska (4%)

7% teknik (1%)

Forts § 29

Analys år 9

Några iakttagelser utifrån materialet är att det är fler som har höga betyg i praktiskt-estetiska ämnen än i teoretiska ämnen. I det fortsatta arbetet med betyg och bedömning behöver vi säkerställa att detta är omdömen satta utifrån faktiska omständigheter.

Vidare syns att ämnen med en hög andel Mer än godtagbara kunskaper också har en högre andel elever som inte når målen. Ämnen med en låg andel Mer än godtagbara kunskaper har å sin sida en lägre andel elever som inte når målen. En generell slutsats att dra utifrån detta material är att strategin för tillgänglig undervisning inte fått genomslag. Det tycks som om pedagogerna antingen undervisar på en hög nivå vilket föranleder höga andelar med Mer än godtagbara kunskaper, men också fler som inte når målen. Eller undervisar pedagogerna på en låg nivå, vilket medför att fler klarar Godtagbara kunskaper medan färre når högre.

Detta behöver pedagogerna uppmärksammas på i den återkoppling som görs av denna analys. Strategin för tillgänglig undervisning innebär att undervisningsmetoderna behöver breddas, inte riktas mot endera hög- eller lågpresterande.

Underlag år 6

EJ G	MER ÄN	
1	32	Bild
5	5	Biologi
18	27	Engelska
12	3	Fysik
11	8	Geografi
0	0	HK
5	9	Historia
4	9	Idrott
5	9	Kemi
23	12	Matematik
3	21	Musik
9	17	Religion
7	5	Samhälls
4	0	Slöjd
19	16	Svenska
3	1	Teknik

Forts § 29

Analys år 6

I ett tidigare skede fanns en tradition att nästan inte använda sig av omdömet Mer än godtagbara kunskaper. Det fattades då ett beslut om att pedagogerna aktivt skulle bedöma kunskaper också mot denna nivå och markera den i Unikum. Det används inte fullt ut överallt och på några enheter nästan inte alls. Där behöver rektorerna se till att beslutet följs.

Vidare kan konstateras att matematiken fortfarande är det mest problematiska ämnet också för våra år 6-elever. Nu lanseras ett samrätningsarbete kring de nationella proven, vilket ska ses som ett startskott till ett mer övergripande arbete. Detta måste inledas redan i förskolan.

Vidare kan vi i våra diskussioner konstatera att vi inte har fungerande överlämningar mellan stadierna. Detta blir särskilt tydligt där övergången innebär skolbyte. Det material vi skickar vidare behöver innehålla ett fylligare material som säkerställer kontinuitet mellan inblandade pedagoger och som gör att vi inte behöver odsla tid på att diagnosticera kunskapsnivåer.

Till sist konstaterar vi att biologi lite oväntat hamnat på röda listan och att detta tycks gälla alla stadier. Detta behöver vi undersöka närmare.

Några tankar utifrån ett övergripande statistiskt underlag (Kolada)

Forskningen visar att det finns ett tydligt samband mellan hög förväntan på elevens resultat från pedagogen och elevens faktiska måluppfyllelse. I korthet – ju mer resignerad pedagogen är inför elevens möjligheter, desto sämre resultat.

Ett första steg för att höja förväntan togs för snart två år sedan. Då bestämde ledningsgruppen att omdömet ”mer än godtagbart resultat” inte skulle omfatta nivå motsvarande betyget C. Endast A och B ska räknas som mer än godtagbara. Vi ställer alltså högre krav för att uppnå omdömet. Vi vill förstås inte att andelen som får omdömet ska minska. Alltså höjer vi vår förväntan på eleverna och menar att det är möjligt för dem att öka sina kunskaper i motsvarande grad. Pedagoger såväl som elever behöver jobba hårdare för att uppnå detta.

Det är vår måluppfyllelse i år 9 som avgör hur duktiga vi har varit. Varje pedagog, från förskolan till högstadiet, har i uppdrag att öka just denna måluppfyllelse.

Det är intressant att studera vår måluppfyllelse statistiskt. Det första som slår en är att den varierar mellan olika årskurser. Meritvärdet, som 2020 var 205 i genomsnitt och en bra bit under rikssnittet, blev 2021 231, vilket i princip motsvarar rikssnittet. År 2019 var snittet 224. Gymnasiebehörighet till yrkesprogram, som 2019 var hela 92,6%, en bra bit över rikssnittet (84,7), var 2020 85,4%, vilket var en liten bit under rikssnittet (86). 2021 var snittet 86%.

Forts § 29

	Meritvärde		Gymnasiebehörighet	
	Nordanstig	Riket	Nordanstig	Riket
2019	224	224	92,6	84,7
2020	205	225	85,4	86,0
2021	231	227	86,0	86,5

Det finns en stark tradition att förklara detta med att det är skillnad mellan olika årskurser. Men skolan har ett kompensatoriskt uppdrag att utjämna sådana skillnader. Om något är en bestående skillnad mellan årskurserna efter 15 år i kommunens för- och grundskolor ett misslyckande för verksamheten.

En annan intressant skillnad är den mellan flickor och pojkar. Vad gäller nämnd behörighet 2021 så var flickornas behörighet 90,2% medan pojkarnas var 82,5. Studerar man meritvärdet är skillnaden ännu större. 2021 var pojkarnas meritvärde 212 medan flickornas var 251, en skillnad på i stort sett 40 poäng, vilket i ett nationellt perspektiv är en mycket stor skillnad. På riksnivå är skillnaden i runda slängar 20 poäng.

Resultaten i år 9 är förstas avgörande för möjligheterna att erhålla en gymnasieexamen. Utan behörighet går det inte alls. Med behörighet är det ändå meritvärdet som avgör vilka program du har tillgång till, om du kan komma in på ditt förstahandsval och om du blir motiverad att klara utbildningen. Efter fyra år saknar 35% av ungdomarna i Nordanstig gymnasieexamen, att jämföras med 22% på riksnivå. Uppdelat på pojkar och flickor saknar 40% av pojkarna examen, medan procenten för flickorna är 25. Inte ens flickorna når den genomsnittliga riksnivån, som uppdelad på pojkar och flickor är 25 respektive 19.

Saknar gymnasieexamen efter 4 år 2021

Nordanstig			Riket		
Total	Pojkar	Flickor	Total	Pojkar	Flickor
35	40	25	22	25	19

I denna statistik syns ett starkt genomslag för en kultur som inte värdesätter utbildning. Jämför man ovanstående siffror med t ex Uppsala, som är ett bra exempel på en utbildningsorienterad kultur visar det sig att meritvärdet där är 244 (+13), behörighet till gymnasiet är 88,5 (+2) och gymnasieexamen efter fyra år är 78% (+13). Då ska man ändå betänka att andelen utrikes födda invånare 0-19 år i Uppsala är 11,1% medan den i Nordanstig bara är 7,8.

Att utbildningsnivå påverkar folkhälsan är också ett vedertaget forskningsresultat. Män och kvinnor i Nordanstig lever 78,7 respektive 82,3 år, medan siffrorna i Uppsala är 82,1 och 85,3. Självsmordsiffror är också talande. Antalet per 100 000 invånare över 15 år bland de minst utbildade, nämligen männen, är i Region

Forts § 29

Uppsala 18,1 medan Region Gävleborg har 24,2. Utbildningsnivå är alltså en fråga om livskvalitet.

Av ovanstående framgår att:

- det är mycket viktigt att vi inom professionen inte uttrycker oss i samtal om elever på ett sätt som riskerar att förstärka låg förväntan på elevernas resultat.
- det är särskilt viktigt att vi höjer vår förväntan vad gäller pojkarnas resultat.
- det är av stor betydelse att vi tar viktiga steg mot en utbildningsorienterad kultur och detta behöver ske i samarbete med andra avdelningar i kommunen.

Frånvaro

Pandemin får ett väldigt genomslag i våra siffror. Den frånvaro vi har handlar om sammanhängande sådan, medan ströfrånvaron är väldigt liten. Det tolkar vi som att det är karantäner och sjukdom som står för siffrorna. Frånvaron jämfört med föregående period har ökat med 50%. Oron för måluppfyllelse har däremot ökat med 300%. Detta är naturligt då vi bunkrar brister över en längre period. Vad vi inte kan se i materialet är hur frånvaron påverkar den högre måluppfyllelsen. Vi anger endast oro för godkänd nivå. Vi behöver hitta ett sätt att redovisa också oro för högre betygsnivåer.

I våra diskussioner framkommer att antalet hemmasittare ökar igen. Detta kan ha med pandemin att göra. Nationella undersökningar visar på ett minskat problem med psykisk ohälsa kopplat till fjärrundervisning. Vi måste då tänka att det finns en koppling mellan trygghet och studiero och hög frånvaro när vi sätter in åtgärder.

Vi har inte många barn som inte har gått i förskolan, men vi kan se en tendens till högre frånvaro i förskoleklass hos de barn som inte gjort det. Vi behöver aktivt verka för att alla barn ska komma in i förskolan åtminstone sista året så att vi bättre kan förbereda dem på det som väntar.

I något fall konstaterar vi brister i föräldraskapet kopplat till hög frånvaro hos ett litet barn. Här behöver vi överväga att inleda en process mot vitesföreläggande, förhoppningsvis utan att behöva löpa linan ut.

Vi konstaterar att vi inte har ett normalår att jämföra med ännu. Vi tar dessutom in samma material från externa aktörer, vilket innebär att vi nu har bättre kontroll över frånvaro och måluppfyllelse också hos dessa.

Beslutsunderlag

Årsplan 2022, april Doknr 130707.

§ 30

Dnr 2022-000031

Frågor/punkter till nästa möte

Utbildningsutskottets beslut

Anta föreslagna punkter till nästa sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsutskottet går igenom vilka ärenden som ska upp till nästa sammanträde.

Stefan Bergh (NoP) vill ta upp diskussion om politikerbesök ute i verksamheterna.

Petter Bykvist (V) önskar en redovisning av modersmålsundervisningens omfattning.